

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 20. vsakega meseca.

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 5.— vključno davek.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključuje.

Štev. 3.

V Ljubljani, 20. marca 1924.

Leto XI.

Gostilničarski obrt ter prodaja alkoholnih pijač.

Zakon o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923, Ur. list št. 368., vsebuje v tarifnih postavkah 60—66 poleg določil finančnega značaja tudi predpise, ki posegajo v obrtno pravo glede gostilniškega in krčmarskega obrta ter obrtov prodaje alkoholnih pijač na drobno in na debelo. Še več takih predpisov imata pravilnik ministrstva za notranje zadeve z dne 12. novembra 1923, Ur. list št. 377 in pravilnik finančnega ministrstva z dne 12. novembra 1923, Ur. list št. 378. Z njim se pri nas uvajata povsem nova pravna pojma gostilne in kavarne. Po členu 4. pravilnika notranjega ministrstva se namreč smatra za gostilno taka obratovalnica, kjer so poleg prostorov za točenje pijač pripravljene tudi sobe za prenočevanje potnikov, za kavarno pa ona obratovalnica, kjer ni sob za prenočišče. Dalje se skoro docela izpremenjena materijalna določila obrtnega reda glede prej omenjenih obrtov, kakor tudi postopek in pristojnost. Slednjič smo dobili nove takse in pristojbine.

Predpisi so stopili v veljavo dne 15. novembra 1923 in povzročili v poslovanju obrtnih oblastev ne malo zmedo in nejasnost. Že postopek sam se naslanja na novo ureditev politične uprave, ki pri nas še ni izvedena. Nastala so razna pravna vprašanja in bilo ni ne predhodnih določil, ne navodil za izvajanje novih predpisov, kakor tudi ni bilo znano, kakšno stališče zavzema k njim trgovsko ministrstvo, ker pomenijo občutno okrnjenje njegovega delokroga, dočim pravilnika ne nosita klavzule o sporazumu ali sopodpis trgovskega

ministra. Posledica tega je bila, da je nastal v reševanju predmetnih spisov popoln zastoj.

Stoprav sedaj je stvar zopet prišla v tek. Ministrstvo trgovine in industrije je namreč z razpisom od 21. februarja 1924, št. 648/III. izdalo potrebna navodila in med drugim odredilo sledeče:

1. Pravilnik ministrstva za notranje zadeve uvaja za celo državo krajevno gostilničarsko in kavarniško ter osebno pravico. Krajevna pravica je vezana na zgradbo, koje sposobnost, da se v njej izvršuje gostilničarski ali kavarniški obrt, je potrjena po predpisih omenjenega pravilnika. To svojstvo predstavlja dejansko realno pravico, ki more preiti na vsakokratnega lastnika poslopija. Osebna pravica pa je čisto individualne prirode.

Presoja krajevne in osebne splošnosti se vrši izključno po odredbah omenjenega pravilnika in preide iz pristojnosti obrtnega v pristojnost policijskega oblastva.

Pojem gostilničarskega in kavarniškega obrta se razume v širšem smislu, kakor to stori obrtni red. Kavarniški obrt vsebuje brez razlike vse pravice § 16., točke b, c, d, e, f in g obrtnega reda. Gostilničarskemu obratu pripada poleg tega še pravica do prenočevanja potnikov, dočim kavarniški obrt nima te pravice. Tem obrtom pripadajo omenjene pravice brez izrecne navedbe v izdanih potrdilih o krajevni in osebni sposobnosti. Ali prej, predno bi ti obrati mogli začeti i obrt po točkah a, b, f in g § 16. obrtnega reda, morajo predhodno dobiti dovoljenje za točenje alkoholnih pijač. Samostojno izvrševanje obrta po točkah a, f in g imenovanega paragrafa po navedenem pravilniku mini-

stra notranjih zadev ni več mogoče, temveč mora biti združeno s pravico do točenja alkoholnih pijač.

Priprava in prodaja toplih in mrzlih jedi po točki b § 16. obrtnega reda, ki se vrši samostojno in brez zveze z obrtom po točkah a, c, d, e, f in g prej omenjenega zakona, ne spada pod kavarniški in gostilniški obrt in se obravnava nadalje izključno po obrtnem redu.

Prodaja vina in ostalih alkoholnih pijač na debelo in prodaja alkoholnih pijač na drobno v zaprtih posodah, katera trgovina je bila po obrtnih predpisih vezana na prijavo obrta pri obrtnem oblastvu, zavisi po omenjenem pravilniku finančnega ministra od predhodnega dovoljenja finančnega oblastva. Tem obrtom pripadajo slične pravice in dolžnosti kakor točenju pijač na drobno.

2. Vsi prej omenjeni posli z novimi predpisi niso prestali biti obrti in obdrže značaj koncesijoniranih obrtov. Vsled tega mora stranka pred pričetkom izvrševanja obrta s posebno vlogo prositi pri pristojnem obrtnem oblastvu za vpis v obrtni register. Tej vlogi je treba priložiti pridobljena potrdila o krajevni pravici, o osebni sposobnosti in o pravici točenja alkoholnih pijač.

Obrtno oblastvo potrdi to okolnost in izvrši na osnovi tega vpis brez predhodnega zaslišanja občine in pristojne zadruge. O vpisu v register izda to oblastvo potrdilo o registraciji. To potrdilo, zajedno s potrdilom o krajevni in osebni sposobnosti in z dovoljenjem za točenje stopi na mesto dosedanje koncesije. Na ta način se postopa i v slučaju omenjene trgovine z alkoholnimi pijačami.

Pri vpisu v obrtni register se razlikuje samo kavarniški in gostilniški obrt, brez upoštevanja poedinih pravic, ki jih predvideva § 16. obrtnega reda.

Če se ta prijava ne izvrši, postopa obrtno oblastvo po predpisih obrtnega reda.

3. Z ozirom na rečeno se smatrajo v pogledu gostilničarskega in krčmarskega obrta in ostalih predpisov o prodaji alkoholnih pijač za ukinjenje vse odredbe obrtnega zakona, ki se nanašajo na potrdilo sposobnosti, zgradbe in osebe, kakor tudi predpisi, ki se nanašajo na izdajanje dovoljenja in izvrševanja obrta, na namestnika in zakupnika, prenos in odvzete obrtne pravice, na prestopke in kazni in na postopek in prizive. Vsi ostali zakoniti predpisi pa, ki se nanašajo na te zadeve, in posli, katerih navedena pravilnika ne zadevata, posebno oni, ki se nanašajo na policijski nadzor, na obrtno zadrugo in na obrtni register, ostanejo i nadalje v veljavi. Zakon o točenju in prodajanju na drobno žganih alkoholnih pijač od 23. VI. 1881, drž. zak. št. 62, je istotako razveljavljen z omenjenim pravilnikom.

Za mladoletne in vdove se zahteva potrdilo o osebni sposobnosti in potrdilo o pravici točenja. Od takse za osebno pravico so oproščeni samo mladoletni otroci in pravne osebe. A zato morajo imenovani nastavitelji poslovanja, ki morajo donesti potrdilo o osebni sposobnosti. Vdova ni oproščena te takse. Takso za pravico točenja plačajo i nedoletni otroci i vdova. V pogledu gostilničarskega in kavarniškega obrta je § 56. obrtnega reda stavljen izven veljave.

Poslovodja je po novih predpisih dopusten, zanj se ne zahteva ne potrdilo o osebni sposobnosti, ne prijava pri obrtnih oblastvih. Njega mora le odobriti finančno oblastvo, razven v slučajih, omenjenih v predidčem odstavku (slučaj mladoletnikov in pravnih oseb).

Zakup je pri vseh gori omenjenih obrtjih nedopusten.

Vsi poslovodje in vsi zakupi, ki datirajo pred, ko so stopili novi predpisi v veljavo, ostanejo nedotaknjeni. Odredbe izdanih pravilnikov o zakupih se uporabljajo samo na obrte, ki se stvorijo po uveljavljanju novih predpisov.

V zvezi z navodilom je ministrstvo trgovine in industrije izdalo naročilo, naj se mu periodično poroča o vplivu novih predpisov na gospodarsko in upravno stanje pokrajine. Menim, da se da v tem pogledu že sedaj marsikaj reči.

Da vsebujejo pri nas finančni zakoni poleg določb finančnega značaja tudi predpise, ki bi jih sicer ne iskali v teh zakonih, ni nič novega in v tem pogledu sledi sedanji taksni zakon le svojim prednikom. Pač pa sta morala marsikoga presenetiti pravilnika notranjega in finančnega ministra, ki naj bi sicer bila izvršilni naredbi; v istini pa ravno ona v glavnem izpreminjata obrtni red, dočim je sedaj veljalo splošno priznано pravilo, da se more zakon izpremeniti le z zakonom.

Postopek in podeljevanje koncesij je postal zelo kompliciran in zamuden ter bo zahteval več uradnega dela in pisarij, a od strank številne vloge in stroške.

Novi predpisi izhajajo zgolj s fiskalnega stališča in se opirajo na pravni in dejanski položaj v Srbiji. Predvsem slo-nijo na zakonu o kafanama i mehanama. Tukajšnjih razmer ne upoštevajo ali vsaj ne zadostno; zato se je upravičeno bati, da bo pri nas fiskalnemu uspehu odgovarjal mnogo večji gospodarski ne-uspeh. Vsled mnogo večje konkurence bo ogrožen gostilniški stan, ne da bi se z novo konkurenco obrt po kakovosti zboljšal. Vsled velikih bremen in izrabljanja s strani imetnikov gostilniških lokalov bo zadušena podjetnost in vsakdo bo le gledal, da pride na svoj račun. Gostilničarske zadruge so izgubile skoro ves vpliv.

Ta kolobocija po našem mnenju ne more držati. Kadar se bo izdeloval obrtni red, mora priti do sprejemljivih pre-naredb. Organizacije morajo izdelati skupni program za drugačno ureditev gostilničarskih norm. Taki predpisi in zmešnjave, ki se vsak trenotek popravljajo in za stan poslabšajo, ne zbujaajo zaupanja, ponižujejo pa do skrajnosti idejo in stremljenje po modernejšem ustroju gostilničarske obrti.

Oblastva in naše pritožbe.

Upravičenost pritožb, katere so podali delegati gost. zadrug na plenarni seji dne 15. febr. t. l. je priznala tudi delegacija ministrstva financ v Ljubljani in podala kabinetu Ministra financ v Beogradu naslednje mnenje.

Osrednja Zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo v Ljubljani mi je priobčila priloženo spomenico, ki jo glede tar. post. 34 in 62 taksnega zakona predložila Generalni direkciji posrednih poreza in ki jo po obliki in vsebini smatram za dovolj važno, da z blagohotnim posredovanjem p. n. kabineta opozorim nanjo tudi gospoda ministra.

V prvem oziru je značilen nenavadno rezki ton, ki se ga poslužuje Zveza in ki ga seveda ne morem odobravati, ki je pa veren izraz ogorčenja, s katerim so prizadeti krogi sprejeli dotična določila taksnega zakona in še bolj taksnega pravilnika. Razumljivo postane to razpoloženje, ako uvažujemo, kakšna in kolika so že doslej bila davčna bremena, ki jih nosijo gostilničarji v Sloveniji. Pridobitna, dohodnina, davek na poslovni promet, invalidski davek, trošarina na pijače, trošarina na razsvetljavo, občinske doklade in naklade na vino, pivo, alkohol, davščina na nočni obisk, davščina na prenočišča in k vsemu temu se pridružijo sedaj taksa za račune, krajevna taksa na obrt, osebna taksa na obrt in končno trošarinska taksa. Priznati je treba, da je obremenitev kljub delni preveljivosti res visoka.

Kar pa prizadete kroge opravičeno še bolj razburja, je činjenica, da od samih taks in davkov takorekoč nimajo nikdar

miru pred financo in to je tudi točka, na katero bi bilo iz davčno tehničnega stališča polagati največjo važnost: nebroj bremen povzroča njih nepreglednost, v konsekvencah pa nadaljujejo legislative napake, vsekakor pa komplicuje in draži aparat tem bolj, ker najrazličnejše inštan-ce, ki so po našem sistemu žal čisto neza-visne druga od druge, posegajo vmes. Ne da se tajiti, da nove določbe pomenjajo v tem oziru velik korak nazaj in da se sumljivo bližamo časom in razmeram, ki sta jih moderna teorija in praksa že davno premagali.

Glede vsebine se obrača spomenica v glavnem proti taksi iz tar. post. 34, pripomba 3, proti taksi iz tar. post. 62 in proti temu, da taksni pravilnik odvzema gostilničarskim zadrugam pravice, ki jim jih je dovoljeval obrtni red.

Glede taks iz tar. post. 34, pripomba 3, mi je pripomniti, da davščina ni obča ne glede plačilcev in ne glede nosilcev davščine. Tako imamo v Sloveniji nebroj obrtov, ki prodajajo alkoholne pijače bodisi v steklenicah, zaprtih po trgovskem običaju, bodisi v odprtih steklenicah preko ulice in ki niso zavezani taksi iz tar. post. 34, pripomba 3. Na drug strani pa so tudi gostilničarski obrti zavezani tej taksi samo v krajih, ki imajo več kot 2000 prebivalcev. S to davščino torej principu splošnosti, ki bi moral veljati za vsakošno obdavčenje, ni ustrezno. Ker imajo v Sloveniji nad 2000 prebivalcev razen mest samo industrijski kraji, je v prvi vrsti nosilec te davščine delavec. Ta si ne prusti rad vsiliti računov in je zaradi tega apriori uspeh te takse deloma ogrožen.

Taksa iz tar. post. 62 (točarinska taksa) ima ostrine, ki bi jih bilo treba izgladiti, ako se taksa v obče obdrži. Zlasti uvrščenje podjetij v skupine, ločene po posameznih krajih in brez zveze z drugimi kraji in to vrhu tega na osnovi prometa, ki ga ima v dotičnem kraju največje podjetje, ki naj spada vedno v prvo skupino, je zgrešeno in je produkt gole in neracionalne fiskalnosti. Tudi ta novotarija, da so prodajalci pijač na drobno izključeni od prodaje na debelo, je trdota, ki bi jo bilo omiliti. Plačilo točarinske takse za drugo polletje 1923 se je menda odpravilo, kar je samo pozdraviti. Točarinske takse ne plačajo prodajalci alkoholnih pijač v originalnih steklenicah, pač pa razen vinotočev tudi trgovci, ki sami steklenice polnijo. Opozorjam, da bo napram tem tudi najstrožja kontrola komaj zadoščala.

Če bo pa imela uspeh, je uvaževati, da ti trgovci, in takih je v Sloveniji veliko, že itak plačujejo trošarino in občinske doklade po višji tarifi za steklenice in torej ne bodo mogli, ker pridejo vrhu tega v višjo točarinsko skupino, kakor navadno gostilničarji, konkurence več zdržati in bodo morali obrti opustiti. Kakor čujem, se to v resnici tudi pripravlja. Ali tudi mali gostilničarji ne bodo mogli več obratovati z uspehom in je pričakovat obilo primerov, da se bodo obrti opustile.

Kolikor zahteva spomenica za zadruge vpoštevanje dosedanjih pravic v obrtno pravnem postopanju, gre sicer za vprašanja, ki se ne tičejo finančnega resorata. Paš radi tega je pa finančna uprava najmanj poklicana, da kratko in malo razruši vse, kar se je na tem polju v dolgoletnem delu v prid stanu gostilničarjev, katerega zastopnice so ravno zadruge in v prid javnosti zgradilo.

V obče sem mnenja, da bi se finančni efekt takse na račune in točenje alkoholnih pijač (tar. post. 34 in 62) dal enostavnejše in finančno politično pravilnejše doseči z izenačenjem in primernim povišanjem trošarin. Po sistemu, ki je uveden v Sloveniji, je znašala v letu 1923 samo trošarina na vino in vinski mošt 13,805.138 Din. Ako bi se ta povišala samo za 100%, bi se bil torej že pri nas dosegel znaten uspeh. Če bi se pa v Sloveniji veljavni sistem pobiranja razširil na vso državo, bi trošarina pač davno odtehtala trošarinsko takso in takso na račune in zadoščeno bi bilo ob enem zahtevku po splošnosti in enotnosti in s tem pravičnosti trošarine na vino in vinski mošt.

Prenis predlagam sočasno Generalni direkciji posrednih poreza.

Delegat: Dr. Šavnik s. r.

Ta jasni komentar naših pritožb od tako merodajne strani in po tako odličnemu veščaku, upamo vsaj, mora nekaj izdati.

Davek na poslovni promet

Na raznih sestankih, sejah itd. se je poudarjalo, da mali gostilničarji, ki ne delajo z pomožnim osebjem po obstoječih predpisih o davku na promet, temu ne bi imeli biti podvrženi, a se ga vendar zaračunava. Podala se je tozadevno pritožba na delegacijo min. financ in opozarjalo, naj oblastvo zadevo uredi, kakor je v zakonu predvidena.

Prejeli pa smo tole rešitev:

Na vlogo z dne 28. februarja 1924 št. 15 glede odmere davka na poslovni promet čast mi je priobčiti sledeče pojasnilo.

Zakon o davku na poslovni promet z dne 31. januarja 1922, (Ur. list št. 20/46 ex 1922) oprošča v členu 8 pod točko 12 tega davka le promet malih obrtnikov, ki ga opravljajo poklicno z največ dvema stalnima pomočnikoma ali uslužbencema.

Po došli avtentični interpretaciji je v smislu ravnokar citirane določbe oproščati davka le promet onih malih rokodelcev, dosežen v izvrševanju poklica, t. j. njihov osebne dela v hiši, z izdelovanjem in predelovanjem po naročilu, brez vloženega prometno obrtnega kapitala in ki nimajo odprtega poslovnega lokala, a delo vrše samo z uporabo delavne moči in rokodelske izurjenosti, naj si bo že z enim ali dvema učencema ali pomočnikoma.

Ker obratujejo gostilničarji, krčmarji in podobni obrati s prometnim obratnim kapitalom in jih tudi sicer ni prištevati k zgoraj opisanim rokodelskim obrtom, se jim v smislu točke 12, člena 8 leg. cit. ne more priznati davčna prostost, če tudi

obratujejo sami brez pomožne moči in v kakem slabo-prometnem kraju.

Po sami višini prometa se ne oprosti noben obrtnik od davka na poslovni promet, ampak višina prometa je le kriterij za uporabo ene ali druge vrste obdačbe t. j. za vprašanje, ali se posamezni davkoplačevalec obdači pavšalno ali ne.

Za delegata:

podpis. d

STENOGRAM

Iz organizacij.

Občni zbor zadruge gotilničarjev v Kostanjevici se je vršil dne 7. marca 1924 ob zelo živahni udeležbi.

Poleg poročila o delovanju zadruge, o računskem zaključku in drugih administrativnih opravkih se je vršila volitev v načelstvo. Razmotrival se je sedanji položaj gostilničarstva tako glede taksonih predpisov, meroiskustva po hramih in drugo, ter v obče povdarjalo, da je konfuznost finančnih pa tudi drugih uradov ena kapitalnih lastnosti sedanjega časa.

Pravila so se preuredila tako, da znaša sedaj sprejemninska taksa v zadrugo Din 250.—, vpisnina za vajence Din 20.— in za pomočniško spričevalo Din 30.—, zadržna doklada za leto 1924 pa za vsakega člana Zadruga Din 10.—.

V novo načelstvo so bili izvoljeni: Bučar Lavoslav, kot načelnik, Kodrič Josip kot namestnik, Kuntarič Ivan kot tajnik in blagajnik, v ostali odbor pa Šebela Anton, Št. Jernej, Kalin Josip, Ovrež, Colarič Alojzi, Sv. Križ, Radaj Martin, Cerina, in Gregorič Aleksander, Kostanjevica.

Za delegate v Osrednjo Zvezo so bili izvoljeni: gg. Bučar Lavoslav, Kodrič Josip (Sv. Križ), Rečelj Ivan (Št. Jernej) in Radaj Martin (Cerina pri Čatežu ob Savi).

Ob enem se je na občnem zboru tudi pobrala naročnina za »Gostilničarja«.

V Škofji Loki se je vršil občni zbor Zadruga gostilničarjev dne 27. februarja 1924 v občinski posvetovalnici ob 9. uri dopoldne. Navzočih 30 članov. Ker je bilo v določeni uri zadostno število navzočih, otvori načelnik g. Kavčič zborovanje, da prečitati zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se odobri in poda poročilo o delovanju Zadruga v preteklem letu. Zadržna doklada se je pobirala doslej na ta način, da so plačevali odjemalci piva pri dobavi istega mali povišek, kar se je odrajtalo Zadržni ter je ta s tem tudi plačevala naročnino za stanovski list »Gostilničarja«. Tajnik g. Zihlerl poroča o delovanju tajništva in administrativnem delu Zadruga, iz katerega sledi, da je imela Zadruga 9 odborovih sej, mnogo dopisovanja na razna oblastva, novih koncesij je bilo podeljenih 7, izbrisalo se jih je 6 in novih članov pristopilo 8. Ker je g. blagajnik bolan poda blagajniško poročilo istotako g. tajnik. Prebitek iz l. 1922 znaša Din 2375.07 p; dohodki leta 1923 2992.50, izdatki Din 816.25 p. Rezervni fond znaša koncem leta Din 4551.32 p.

Na poročilo g. Gosarja, da so revizorji račune pregledali ter vse v redu našli, izrečejo zborovalci odboru odvezo.

Blagajnikom za bodočo funkcijsko dobo se izvoli g. Dajzinger. Kot vajeniška pristopninska taksa se določi na Din 25 in oprostnine pa na Din 50.

Nato se razpravlja o novih taksonih predpisih, h katerim poda Zvezni tajnik nekatera pojasnila. Opozarja se posebno, da bi Šk. Loka ne imela spadati pod določbo pobiranja takse po 20 para od gostov, ker ima mesto s kraji Kapucinsko predmestje, Karlovec, Studenec in Trata, ki so takorekoč kraji vsaki zase, štejejo pa se skupno pod Škofjo Loko, a kljub temu štejejo vsi ti kraji le 1993 prebivalcev, se zatoj sklone podati ugovor finančni direkciji v Ljubljani. Ako bi ugovor oziroma pritožba ne imela uspeha, pa se bo priporočalo članom, da za male račune do Din 10 to takso pavšalno plačajo, za večje zneske od Din 10 naprej pa zaračunavajo po blokih.

V ocenjevalno komisijo za določitev skupin se izvolijo za Poljansko dolino g. Brejc kot glavni zastopnik in g. Furlan njega namestnik. Za okoliš občine Stara Loka gg. Gosar in Cegnar. Za mesto samo pa gg. Hafner in Kavčič.

G. Zihlerl predlaga, da se mora glede dohodkov za Zadrugo tudi kaj ukreniti; ako se ne bo naložila direktna zadrž. doklada za pokritje upr. stroškov, naj pa se i še nadalje sklone in naprosi založnike piva, da se v zadržne namene pobira od vsakega hl prodanega piva Din 4 v zadržne svrhe. Predlogu se soglasno pri-trdi.

V razgovoru je bil tudi sklep, da bi se odločno protestiralo proti temu, da bi se pobirala polletna taksa še za poluleto 1923 nazaj in podal odločni protest. Ker pa se je zaznalo, da je fin. ministrstvo na pritožbe vseh Zvez in tudi Trgovske zbornice baje to namero že opustilo, se za enkrat ta protest opusti. Razgovarjalo se je še o raznih stanovskih zadevah ter nato občni zbor ob 12. uri zaključil.

Vinska pokušnja na Grmu.

Agilno vinarsko društvo v Novem mestu je priredilo povodom svojega letnega zborovanja v prostorih drž. kmet. šole na Grmu dne 24. februarja t. l. vinsko pokušnjo, ki je bila od strani vinogradnikov cele Dolenjske, da celo Bizeljskega, zelo dobro obiskana. Udeležilo se je je okoli 120 posestnikov.

Namen te prireditve je bil, da se upozna, kakšno vino, koliko vina in po kateri ceni imajo vinogradniki na Dolenjskem še na prodaj. Okoli 200 pokušenj vina se je preskusilo, popisalo in določil se je alkohol. Seznam teh vin je vsakemu zainteresentu-kupcu na zavodu na vpogled. Ponujena vina so imela 8—10%, boljše 11 in več in sortna vina 12 do 15% alkohola. Izbira je bila toraj prav velika.

Žal, da je bila udeležba od strani kupcev prav slaba, dasi se jim je tu nudila

lepa prilika upoznati v par urah, kaj jim nudi vinorodna Dolenjska.

Vinsko pokušnjo je posetil okr. glavar, vlad. svetnik dr. Svetek v Novem mestu, državni višji kletarski nadzornik g. Gombač iz Ljubljane in več drugih strokovnjakov.

O priliki zborovanja Vinarskega društva je kmetijski svetnik Skalicky pojasnil pomen vinarskega društva kot člana vsedržavne, velike organizacije »Zveze vinogradnikov Jugoslavije«, ki se je pravkar ustanovila v Zagrebu. Opozoril je na pretečo nevarnost uvoza italijanskih in drugih vin, potrebo izvoza domačih vin in nujno potrebo, da se pri sklepanju pogodb s tujimi državami upoštevajo potrebe in želje vinogradnikov.

Vinogradništvo je važna gospodarska panoga naše države, ki grozi propasti, ako se jej ne utrdijo življenjski pogoji.

Najizdatnejše sredstvo za doseg življenjskih ciljev vinogradništva je trdna strokovna organizacija, kateri mora pripadati vsak zaveden vinogradnik.

Društvu je pristopilo veliko število vinogradnikov. Konečno se je sprejela resolucija, s katero se zahteva, da vlada prepreči uvoz italijanskega vina in da pospešuje izvoz našega vina v tujino.

Zastopniki gostilničarjev,

ki ste izvoljeni v ocenjevalno komisijo, dogovorite se z načelstvi zadrug kako boste zastopali interese svojih tovarišev.

Pravilnik k taksnemu zakonu pravi, da mora v vsakem kraju priti po eden gostilničar ali točilec v prvo skupino. To pa ni pravično. Oni, ki potoči n. pr. 30 hl pijače na leto, vendar ne sme biti siljen plačevati 1500 D takse, kakor oni, ki iztoči še enkrat toliko, čeravno sta obadva ena najboljših vsak v svojem kraju. To odmerjanje mora imeti tudi svoje meje. Zato se je dogovoriti, do katere količine iztočenih pijač se naj devljejo gostilničarji v 4 to, 3 tjo 2 go in prvo skupino. V ljubljanski okolici so določili zborovalci pri volitvi zastopnikov, da se prvič pošlje zastopnike za okoliš posameznih občin (ne krajev) in pa da imajo ti zastopati energično stališče, da se tisti, ki potoči do 50 hl dene v IV., ki potoči do 100 hl v III. tisti ki potoči do 200 hl v II. in tisti ki iztoči nad 200 hl v I. skupino. Temu primerno naj delujejo vsi zastopniki gostilničarstva po deželi.

Zaradi pritožbe poslabšan položaj!

Ali nevarno je leva buditi!

V konkretnem slučaju je meroizkusni urad nekemu gostilničarju konfisciral eno 1/2 l steklenico, ker ni držala označene količine in pristojno okrajno glavarstvo je gostilničarja zato tudi kaznovalo.

Gostilničar je na to prosil ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu za spregled kazni. V svoji tozadevni prošnji se je skliceval na to, da je l. 1920 kupil v stekleni v Zagorju večjo množino steklenic, ki so bile že vse tamkaj cementirane, med

temi tudi to, ki mu je bila sedaj konfiscirana. Gostilničar je zlasti poudarjal, da je med kupljenimi steklenicami dobil tudi več takih, ki držijo več, kot je označeno na steklenici, a da meroizkusni urad tega sploh ni upošteval pri reviziji.

Na predmetno prošnjo je omenjeno ministrstvo z odlokom z dne 22. februarja 1924 št. 1758/III določilo, da ob priliki revizije mer se konfiscirajo vse nepravilne mere in ne samo one, ki so premajhne, kajti zakon štiti enako i prodajalca kot kupca.

S tem se poostri naredba ministrstva trgovine z dne 12. julija 1885 drž. zak. list 102, s katero se je določila konfiskacija le onih mer in steklenic, ki so bile premajhne.

Vabilo.

Zadruga gostilničarjev v Tržiču
vljudno naznanja, da skliče svoj

redni občni zbor

v ponedeljek dne 7. aprila ob 2. uri popoldne. Pri nezadostnem številu 1 uro kasneje v prostorih g. Karla Ruecha v Tržiču.

DNEVNI RED:

- 1.) poročilo načelnika;
- 2.) poročilo tajnika;
- 3.) računski zaključek;
- 4.) slučajnosti.

Po sklepu občnega zbora 23. aprila 1923 se kaznujejo člani, kateri se brez opravičenja ne udeležijo občnega zbora, na Din 10 — globe.

Karl Ruech

t. č. načelnik.

Vabilo.

Odbor Gostilničarske zadruge za sodni okraj Vrhnika

je v svoji seji z dne 12. t. m. sklenil sklicati svoj

redni občni zbor

dne 10. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni „Jurca“ na Vrhniki.

DNEVNI RED:

- 1.) poročilo načelstva;
- 2.) čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora;
- 3.) poročilo blagajnika;
- 4.) potrdilo računov in proračun za l. 1924;
- 5.) raznoterosti.

Ivan Kos

načelnik.

Dopisi.

Iz Gorenjskega. V enem strokovnem listu sem čital te dni poročilo o vinskem tržišču, kar mi je dalo povod, da tudi po svoje nekaj povem, če bode gosp. urednik hoteli to priobčiti. O vinskem trgu je bila notica ta-le: Ponajveč se kupuje vino le za domač konzum. V okolici Zagreba kretajo cene novemu vinu od 2.50—5 Din po kakovosti. Stara vina so večinoma razprodana, cena je od 8—15 Din. V varaždinski okolici notirajo nova vina 3 do 6 Din, dočim so stara razprodana. Medjimurska vina so v ceni nazadovala, ker se ne prodajajo prav lahko. Cena dobrim vinom je 2—4.50 Din. V okolici Požege notira vino 5—8 Din, v okolici Broda 3—6 Din, v

okolici Vršca 12—13% vina 5—8 Din za liter. V Srbiji razmere niso nič boljše. Negotinska vina notirajo 3—5 Din po kakovosti, prodaja je konstantna, večinoma v Beograd. — V Sloveniji so razmere nespremenjene. — Avstrija: Situacija je povoljna. Cene so čvrste. 9—10% vina notirajo 6500—9000 Ka. — Češkoslovaška: Tržišče je živahno. Nova vina notirajo 4—5 Kč za liter. Češki veletrgovci z vinom kupujejo znatne količine vina v Italiji. — Italija se nahaja v trgovskih pregovorih z našo državo, pri katerih igra tudi vino precejšnjo vlogo. V Italijo se namerava dovoliti uvoz 100.000 hl dalmatinskih vin in nasprotno iz Italije v Jugoslavijo 100.000 hl visokoodstotnih laških vin. Sicer pa situacija v Italiji ni prav rožnata. Povod razmišljanja mi je dalo največ naznanilo, da misli Jugoslavija dovoliti uvoz stotisoč hl italijanskega vina in kakor se čuje le visoko odstotnih italijanskih vin. Naši slovenski bratje Vipavci, iz Goriškega in tužne Istre bi sedaj niti ne prišli v poštev. Za dogovor nam gotovo nič ni ker bi močna italijanska vina pokupili zopet samo le veletržci in ga pomanipulirali z domačim najslabšim ter ga prodajali ponajveč spet za ljutomerčana kakor tedaj delajo z banačonom. Dan za dnevom naletiš kako z saharinom oslajeno pijačo in na vprašanje kaj je to za eno vince ko je tako neprijetno oslastno, dobiš odgovor — ljutomerčan! Vse toči že ljutomerčana, srečni vinorejci! Včasih so pridelali v teh krajih komaj za buteljke, dandanes pa je njihovega pridelka polen svet. Samo tega noče povedati nobena statistika, da uvozijo vse te firme od Ptuja pa do laške meje cele vlake banaškega vina, »birtę« pa brijejo pod nosom z ljutomeržanom. In cene v Banatu 2.50—4 D za liter. V Istri in Vipavi 1 liro t. j. 3.50 Din, na Dolenjskem 6—7 Din. Vprašanje, ali v Sremu obdelovanje toliko manj velja ali kaj, menim, da ne. Resen Dolenc vinorejec mi je razodel, da ga velja pridelek, ker dela povečini z najetim delavstvom 1.75 Din t. j. prejšnjih 7 K za liter, zakaj zahteva potem za vino 3 do 4 krat toliko — mi ni razodel. S tovarišem sva pilo v Ljubljani, kjer obratuje neki Primorec dobrega črnega istrana, ki zelo spominja na kraškega terana po 12 Din liter. V neki drugi ne prvovrstni gostilni pa sem položil na mizo, da plačam 1/4 l belega neprijetnega vina, enega kovača, ko pride natakara vprašam za račun pa pravi je ravno prav. Tudi pri nas na Gorenjskem sem že naletel na gostilno, ki se je računalo tak »ausešpukante« liter 80 kron. Treba bo drugačne orijentacije. Meje naj se odpro, da dobimo spet vipavca, reboljco, bržanko, istrskega muškata, terana itd. po dostojnih cenah, ker sicer mora število abstinentov naraščati gostilničarstvo pa pešati. Vlada naj s tem prisili vinogradništvo k primernejšim cenam. Vzemimo za primer samo uvoz masti; fina, topljena ameriška se dobi po 28 Din kg, domačin oziroma hrvatski žid pa zahteva zanjo 40 Din. Ergo! — Interes kmetov in vinogradnikov je, kričati proti uvozu, interes gostilničarjev in tudi

nas konzumentov pa je zahtevati »efecta« to je odpri se uvoz boljšim in cenejšim življenjskim potrebščinam.

RAZGLAS.

Po odloku generalne direkcije posrednih davkov z dne 6. marca 1924., št. 9201, je izdal gospod minister za finance nastopno odredbo:

»Usvajajoč predlog generalne direkcije posrednih davkov, odreja: Opravljanje gostilničarskega in kavarnarskega obrta se dovoljuje onim osebam, ki imajo te obrate v poslopiju s krajevno pravico ter imajo same osebno pravico, ali, če je nimajo, nadaljujejo točenje, kjer je bilo to po prejšnjih predpisih dopuščeno, ter so poleg tega predložile prošnje za osebno pravico pred dnem 15. novembra 1923. in zaprosile za pravico točenja pijač po tarifni postavki 62. taksnega zakona.

Izza dne 31. marca 1924. leta se ne more dovoliti nadaljnje poslovanje v kavarni ali gostilni nikomur, ki ne bo imel vseh pravic za točenje pijač.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani, dne 16. marca 1924.

Za delegata: Jerovec s. r.

Listnica upravnistva.

Novim naročnikom smo vstanu doposlali samo 1. števil. letošnjega leta, 2. nam je že pošla. Naročamo vsem onim, ki

lista ne mislijo plačati, da nam 2. števil. vrnejo, da zamoremo tistim, ki hočejo imeti list kompleten, ustreči. Današnja številka izide v zadostni izdaji.

Pozor gostilničarji!

Čast mi je javiti, da imam v svoji zalogi pristna stara in nova vina iz najboljših ljutomerskih vinskih gor, kakor tudi pristnega

— dalmatinca —

črnega kakor belega, katerega oddajam po
:: konkurenčno nizkih cenah. ::

Za obilna naročila se priporoča
z odličnim spoštovanjem

Ivan Kočever

Gosposka ul. 3 „Zlatorog“.
Zaloga Spodnja Siska
Kavškova ul. 255.

Priporoča se

pristen brinjevec

lasten izdelek

Peter Šmid, Selca nad Škofjo Loko

**I. kranjska tovarna mineralnih
vod, sodavice i. t. d.**

Ljubljana, Slomškova ulica števil. 27

priporoča:

sodavico, pokalico, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: **jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Utemeljeno 1908. god.

Hrvatska središnja vinara Zagreb

PODRUMI: Zagreb, Jaska, Križevci, Vršac, Belacrkva.

Najveće uzorne pivnice i skladište

odležanih vina iz svih vinogorja Jugoslavije:

dalmatinsko, hrvatsko, srijemsko, banatsko, i ljutomersko vino.

Fina izbrana vina u buteljama iz vlastitih vinograda.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih
vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih goric ter
zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.
Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Vinarska zadruga Ljutomerčan

r. z. z. o. z.

v Sv. Bolfenku pri Ljutomeru

je otvorila svojo

podružnico v Ljubljani

Stara pot št. 9

poleg vojne bolnice

ter priporoča c. g. gostilničarjem svoja
zajamčeno pristna

Ljutomerska vina

po najnižjih cenah.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk

Fr. Kollmann v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in ka-
varnarjem pri večji naročbi
izdatno nižane cene.

A. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo 2

vrtnarja

Tržaška cesta 34

v Ljubljani.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstra-
njuje pri človeku in živa-
lih **Naftol-mazilo**, ki
je brez duha in ne maže
perila — 1 lonček za eno
osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Vinska trgovina in restavracija

Peter Stepic

Spodnja Stiska šte. 256

priporoča p. n. gostilničarjem svojo
veliko zalogo zajamčeno naravnih
vin iz dolenskih, goriških, istrskih
in štajerskih vinskih gorc.

Telefon št. 262.

Slivovko

tropinovec

rum

cognac-medicinal

razne fine likerije

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič

Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutr.

SODE

vseh velikosti za vino, žga-
nje, olje, med in mast, a
osobito izdelujem sode za
transportiranje vina, kakor
tudi za hrambo; vse solidna
in trpežna izdelava. — Na-
dalje sprejemam vsa v to
stroko spadajoča popravila
po najnižjih cenah.
Zaloga sodov ter sodarskega
lesa. Cene zmerne. Točna
postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trno-
vo, Kolezijska ulica šte. 18.

Inserirajte v „Gostilničarju“

Tomaž Götz pivovarna in sladarna v Mariboru

priporoča svoja splošno znana in priljubljena visokoodstotna
marčna in Bock piva v sodih in steklenicah
pod najugodnejšimi pogoji, franko katerokoli postaja v Sloveniji.

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenj-
skega, hrvaškega in
banaškega priporoča
tovarišem gostil-
ničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruge v Ljubljani
Gospodarska cesta šte. 16

**posreduje brezplačno
za vse službo iščoč**

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p,
z dežele 1 Din.

**Tovariši gostilničarji! Poslu-
žite se te ugodne priložnosti!**

ZAMASKE

vseh vrst

o d d a j a

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNE-
GA NAMIZJA ZA GOSTIL-
NE, HOTELE IN KAVARNE

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA
STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI
KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE
IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE
KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

„Tribuna“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Velika izbira otroških vozičkov, dvo-
koles in šivalnih strojev

Sprejmo se v polno popravo za emajliranje
z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški
vozički, šivalni in razni stroji.

Ceniki se pošiljajo franco!

Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kavarnarjem trdsko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. **LJUBLJANA** Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opremljenih in vsi sistemi, poduk
šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice
za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki
za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Interesentom v vednost!

**OSREDNJA VINAR-
SKA ZADRUGA ZA
JUGOSLAVIJO** na-
znanja, da ima v
svoji založni kleti,
Sp. Siška, Celovška
cesta 77 (v nekdanji
Juvančičevi kleti)
na razpolago prvo-
vrstnega cvička iz
Gadove peči, letnik
1921. Tam se dobe
tudi prvovrstna vi-
na iz Stajarske in
Dalmacije. — Cene
solidne in po kako-
vosti blaga. Poku-
šnje se dobe vsak
čas v založni kleti.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje
in najsolidneje trdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

**marčno, dvojno marčno in izvozno
pivo v sodčkih in steklenicah.**

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Crno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukneno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluže, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejšega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluže iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in g'ace rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majice, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.